

Pyhiesi yhteyteen

Valtakunnan vakijulkkis Jari Tervo käyttää usein kirjoissaan näkökulmatekniikkaa. Hän kuvaa saman tapahtuman eri ihmisten silmin. Kuinka erilaisiksi sattumat näin muodostuvatkaan!

Olen lueskellut aikana ennen Uutisvuotoa vähän huolimattomasti useita Jari Tervon kirjoja. Joskus olen jopa tykännytkin. Ehdoton suosikkini hänen henkilöhahmoistaan on kehitysvammainen Kauko kirjasta Tuulikaappimaa.

Kauko ihmettelee niin sanottujen normaalien ihmisten metkuja. Hän muiden muassa kummastelee, kuinka auton vaihteet löytyvät taas samoista paikoista kuin edelliselläkin kerralla. Kun Kaukoa viedään lomalta takaisin laitokseen, hän koheltaa niin, että vähän vihastunut velipoika otetaankin sisään, ja Kauko saa mennä.

Tervo sukeltaa näkökulmissaan myös lasten maailmaan. Hän kertoo monia hauskoja sattumia lasten silmin, kokemuksiin ja ajatuksiin. Asiat eivät olekaan niin itsestään selviä kuin luulemme. Lasten näkökulma tulee tärkeäksi myös Kirakan kesänäytelmässä.

Tämän kesän näytelmä pohjautuu Jari Tervon kirjaan Pyhiesi yhteyteen. Lukaisin sen taas pikaisesti. Kirjasta rustattiin näytelmä ja elokuva jo kymmenkunta vuotta sitten. Elokuvasa yhtä pääosista, Marsipaania siinä esitti Salon seudullakin vaikuttanut ronski Kai Lehtinen. Hänet muistetaan paremmin Tervon Trampaksena ja Nykäsen Raidina.

Kirjaa lukiessaan ihminen uppoutuu tarinaan. Kirjoista tehdyistä näytelmistä ja elokuvista tulee usein pannukakkuja. Tervon teksti näyttää kuitenkin sopivan hyvin näyttämölle ja puhutuksi. Tässäkin näytelmässä tulee pitkiä pätkiä kirjan tekstiä sanasta sanaan.

Kirjassa näkökulmatekniikka ja lukijan muistamattomuus aiheuttavat, että pitää silloin tällöin palata takaisin tarkistamaan, mitä se ja se sanoi ja teki siinä kohtaa. Tapahtumien väliä kun kirjassa saattaa olla monia kymmeniä sivuja.

Näytelmässä asioiden kulkua voidaan rytmittää vapaammin. Tässäkin fiksussa ohjauksessa kirjan kaukana toisistaan esiintyviä kohtauksia tuotiin näyttämölle rinnan. Kertoja vielä yhdisteli tapahtumia sujuvasti. Pysyi varmasti kärryillä, vaikkei ollut kirjaa lukenutkaan.

Kirjassa Pyhiesi yhteyteen esiintyy 35 eri asianosaista kertojina. Näytelmässä kymmenkunta heistä oli pudotettu pois, eikä tarinan juoni yhtään hämärtynyt, päin vastoin. Olipa yhden tärkeän henkilön sukupuolikin sujuvasti vaihtunut.

Ja sitten arvioon. Ensiksi, hienoa, ettei leikitty mikeillä ja äänentoistolla. Toiseksi, autoista ja renkaista rakennettu lavastus meni ihan nappiin. Kolmanneksi, ei satanut. Ja lopuksi, ai että kuinka Jyrki Nurmi ja Anna Mikkonen loistivat. Ja päälle päätteeksi, kuinka Paula Lehtinen sai viimeisetkin karvat pystyyn!

Ja sitten jankkaan taas. Parasta näkemääni Kirakkaa on ollut Dario Fon Perhoshiiruli. Tervon Rikos ja rakkaus pääsee lähelle, iholle.

pajen